

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Anabilim Dalı : İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı

Programı : İç Mimarlık

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Rana KUTLU

Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ocak 2022

ÖZET

BİRİNCİ KADEME SAĞLIK MEKANLARINDA NİTELİK

Edibe Genç

Geçmişten günümüze doğru teknolojik gelişmeler ile değişime uğrayan sağlık yapıları, kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik tasarımları sonucunda olumsuz izlenimlerden kurtulmuştur. Ancak bahsedilen iyileştirilme çalışmaları hastaneler özelinde kalmış ve birinci basamak tedavi hizmet grubunda bulunan aile sağlığı merkezlerinde görülmemektedir. Halbuki bu merkezler bireyler için sağlığın ilk adımı olma niteliğindedir. Tez kapsamında ele alınan sorunlar doğrultusunda; yönetmelerin ve bilimsel çalışmaların nicelik bazında olup, nitelik açısından eksik kaldığı aile sağlığı merkezlerinin iç mekan tasarımı çerçevesinde iyileştirme çalışması amaçlanmıştır. İyileştirme süreci fiziksel parametrelerin irdelenmesi ve değerlendirmeler sonucunda tasarım önerisi geliştirilmesi üzerinedir.

Bahsi geçen hedeflere bağlı olarak bir aile sağlığı merkezi seçilmiş ve mevcut durumu gözlemlenmiştir. Literatürden edinilen bilgiler neticesinde tasarım önerisi planlanmıştır. Tasarım önerisinde, kullanıcıların yoğun olarak kullandıkları; koridor ve bekleme salonu, muayene odası, gebe izlem ve bebek bakım odası örneklenmiş; simülasyon programında modellenmiştir. Hazırlanan üç boyutlu çalışmalar ankete mevcut durumlarıyla sunularak, mekansal algı bağlamında kullanıcı memnuniyet oranları belirlenmiştir. Sonuç olarak mekan tasarımında insan faktörünün önemli bir parametre olduğu düşüncesi ile mekansal algı bağlamında memnuniyet oranları tespit edilerek, çözüm önerileri sunulmuştur. Bu tez çalışmasında edinilen verilerin gelecekte yapılacak olan bilimsel çalışmalara altlık oluşturacağı ve tasarlanacak yahut yenilecek aile sağlığı merkezlerinin planlanması sürecine yön vereceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile Sağlığı Merkezi, Sağlık Yapıları, Mekansal Algı, Biçim, Doku, Malzeme, Renk, Işık

University : Istanbul Kültür University

Institute : Graduate Education of Institute

Department : Interior Architecture and Environmental Design

Programme : Interior Architecture

Literature Supervisor : Prof. Dr. Rana KUTLU

Degree Awarded and Date : MSc – January 2022

ABSTRACT

QUALIFICATION IN FIRST STAGE HEALTH PLACES

Edibe Genç

Health buildings, which have undergone changes with technological developments from the past to the present, have been freed from negative impressions as a result of their designs for user needs. However, the improvement studies mentioned are specific to hospitals and are not seen in family health centers in the primary care service group. However, these centers are the first step towards health for individuals. In line with the problems discussed within the scope of the thesis; It is aimed to improve the interior design of family health centers, where regulations and scientific studies are on the basis of quantity and lacking in quality. The improvement process is about examining the physical parameters and developing a design proposal as a result of the evaluations.

Depending on the aforementioned goals, a family health center was selected and its current situation was observed. As a result of the information obtained from the literature, a design proposal was planned. In the design proposal, the users heavily use; corridor and waiting room, examination room, pregnant follow-up and baby care room were sampled; modeled in the simulation program. The three-dimensional studies prepared were presented to the survey in their current state, and user satisfaction rates were determined in the context of spatial perception. As a result, with the idea that the human factor is an important parameter in space design, satisfaction rates in the context of spatial perception were determined and solution suggestions were presented. It is foreseen that the data obtained in this thesis study will form a basis for future scientific studies and will guide the planning process of family health centers to be designed or renovated.

Keywords: Family Health Center, Health Structures, Spatial Perception, Form, Texture, Material, Color, Light